

J.F. STULP: HET BRUGWACHERSHUISJE Van Larum

KORTE INHOUD:

Ruurd Dijkema is een wees. Hij komt bij zijn grootvader, de brugwachter van Larum. Grootvader is een strenge man. Ruurd wil graag naar de H.B.S. Op school wordt hij geplaatst in de opleidingsklas. Met zijn klasgenoten gaat hij naar de boerderij van Dirk v. d. Vaart. De club maakt plannen voor een uitstapje. Ruurd moet daarvoor een rijksdaalder afnemen van zijn 25 gulden, welke tante hem toestopte. Terwijl hij kranten bezorgt vindt hij aan de kant van de weg een dronken veekoopman. Men verdenkt Ruurd ervan geld uit diens portefeuille te hebben gestolen. Met de zoon van de nieuwe Opperwachmeester sluit Ruurd vriendschap.

„Blazen maar”, bedoeldt de „man” op de brug en plots scheurt Kees zijn getoeter oorverdovend door de stille avond. Even luisteren of 't lukt... Ja hoor! Een deur slaat dicht en haastige voetstappen komen dichterbij! Dan rukt de jongen op de brug aan het touw, zodat dit plotseling strak wordt gespannen, dwars over de brug en nog geen halve meter van de grond. Vlug bindt hij het vast, dan verdwijnt hij, mét de anderen, achter de diepe wal, haast onder de brug. Ze zitten daar veilig en niet al te ver van Dijkstra's haagje! Wat verkneuteren ze zich! Zul je eens zien, hoe lekker die oude nijdigerd daar straks over dat touw heen kukelt. Alle mensen, wat zal hij te keer gaan! Sst.... daar heb je 'm....

'n Beelje wantrouwend komt Baas de brug op lopen, z'n ogen turen langs het water. Is er nou een schip of niet? 't Kan best loos alarm zijn, maar hij zal tóch nog even naar de andere kant gaan, dan kan hij beter zien....

„Ho Veerman”, klinkt dan plots een krachtige stem, „niet verder — er is 'n touw over de brug gespannen”.

Met een schok blijft de brugwach-

ter staan en even moet hij zich aan de leuning vastgrijpen van de schrik.

Maar wie nog erger schrikken, dat zijn de jongens onder de brug. Een ogenblik nog blijven ze doodstil zitten, dan springen ze alle vier tegelijk overeind en klauteren op handen en voeten bij de hoge walkant op. Een forse man, in een uniform met glimmende knopen, staat hen daar op te wachten....

Bang en lenig als in 't nauw gedreven katten, springen ze, boven gekomen, op en proberen weg te glijpen. Aan drie gelukt dat inderdaad, maar de vierde, Kees van Lange Willem, is net te laat! Zich diep hui-

gend, de neus haast op de grond, springt hij z'n kameraden achterna, maar dan voelt hij een ijzeren vuist in zijn kraag en zit hij gevangen! Hij rukt nog en wringt zich, om los te komen, hij scheldt en vloekt, maar die vuist laat niet los. Dan wordt hij woedend en, plotseling opspringend, sloot hij met alle kracht zijn vuist naar het gezicht van de politiemann. Maar die had op zoiets gerekend en ontwijkt handig de slag. En dan is het gebeurd met Kees! Twee sterke handen pakken hem vast, even zweeft hij tussen hemel en aarde, dan slaat hij met een smak languit tegen de grond. En meteen danst de gummi-knuppel al op z'n broek — en niet zo zacht! Jammerend wringt de deugniet zich in alle bochten om de klappen te ontwijken, maar Hiemstra zorgt er wel voor, dat hij z'n verdiende pak slaag niet ontloopt!

Ja, toch! Midden op de brug zowat, weet Kees zich aan de leuning op te trekken en daar gaat hij. Maar niet ver! Er is een touw midden over de brug gespannen en dat was hij in z'n haast helemaal vergeten. Zijn kameraden zijn zopas, in hun angst, de andere kant opgerend en die hebben er dus geen last van gehad, maar Kees voelt zich nu plotseling de benen onder 't lijf wagschieten en met een harde smak komt hij voorover op 't brugdek terecht. Meteen springt de politie er weer op af, maar Kees, bang voor nog meer strips, krabbelt zo vlug hij kan overeind en hinkt weg.

„k Krijg jou nog wel eens”, dreigt hij woedend, zodra hij zich veilig weet.

„Afgesproken!” grinnikt Hiemstra, terwijl hij de karwats weer in zijn mouw schuift, „maar als je nog één keer die oude man lastig valt, komt de sabel er aan te pas, denk daar om!” Dan verdwijnt Kees in 't donker en de „Opper” kijkt eens om zich heen. Ja, daar staat warempel de brugwachter nog, op dezelfde plek, waar hij zopas van schrik de leuning vastpakte. Geheel ontdaan heeft Baas het wilde toneel op de

brug aangezien, maar nu komt hij weer wat bij.

„Nou, nou”, zucht hij voldaan, „dat was nu echt zoals het spreekwoord zegt: „Wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in”. Maar 't ging mij haast te erg, Opper!”...

„Niks erg man”, zegt Hiemstra kalm, „zo moet je ze tracteren, die lummels, dat is gezond voor hen. 't Is alleen jammer, dat ik vergeten heb hem z'n hoorn af te nemen. Maar die krijg ik nog wel. En ga nu maar gauw naar huis, Baas, 't is koud man!”

Ja, dat zal Veerman maar eens doen. En hij bedankt de „Opper” nog wel voor z'n moeite. Even tikt de oude aan z'n pet, dan sloft hij, inwendig nog trillend van de opwinding, de nu donkere dorpsstraat weer in. Brigadier Hiemstra snijdt het touw los en steekt het in z'n zak. Dan haalt hij z'n fiets en rijdt langzaam de eenzame weg naar Ellens op. Eens kijken, of er nog wat van die andere knapen te ontdekken is!

***

Nu Freek op school is gekomen, is Ruurd weer gauw de opgeruimde, vrolijke klant van altijd. De vervelende geschiedenis van de diefstal raakt langzamerhand wat in 't vergeetboek, nu de politie de daders nog altijd niet heeft gepakt, en ook op school wordt er niet meer over gepraat. Maar de oude vriendschap met de jongens en meisjes van de club komt niet terug. Och, bóós zijn ze niet meer op elkaar en onder schooltijd lijkt alles net als vroeger. Maar Dirks vader en ook Dokter Bergers vertrouwen Ruurd nog altijd niet en bij hen thuis mag hij niet meer komen. Nou, Ruurd een zorg... Bij Freek mag hij wél komen en ze hebben daar ook nog nooit over die nare geschiedenis gepraat. Hoewel de „Opper” er natuurlijk alles van weet.

Meestal gaat Ruurd nu, na schooltijd, direct met Freek mee en samen maken ze hun huiswerk. En Freek komt ook vaak in het brugwachtershuisje. Opa vindt dat goed, nadat Hiemstra daar op de brug Kees zo

flink heeft afgerammeld, kunnen de „Opper” en zijn zoon geen kwaad meer doen bij de oude brugwachter. Freek heeft het zelfs gewaagd om te vragen, of hij en Ruurd samen eens een keer een tochtje mogen maken over de Wijde Murk, in het mooie roeibootje, dat achter 't huis in de vaart ligt. En Opa heeft niet eens „nee” gezegd. Maar dat zal dan in ieder geval tot 't voorjaar moeten wachten; 't is nu niet de geschikste tijd voor zoiets.

Ook in hun vrije tijd zijn de jongens veel bij elkaar. Vooral 's Zondags, na de middagkerk, kan het bij Freek thuis zo echt gezellig zijn. Ze gaan er spelletjes doen, of Ria speelt op de piano, waarbij de jongensstemmen heel aardig klinken. En als ook dat verveelt, hebben ze de boeken vól platen van Freeks vader, waar ze uren lang zoel mee kunnen zijn. Zo'n Zondagavond kan het gebeuren, dat Ruurd met een kleur van plezier thuis komt en dan merkt Tante Lena, dat hij zich nu eerst echt op zijn gemak begint te gevoelen, in het eerst zo vreemde dorp.

HOOFDSTUK 7.

Een mooie Woensdagmiddag in 't vroege voorjaar. Over het water van de Wijde Murk, de veenplas achter Larum, glijdt met flinke vaart, een mooi, blauw roeibootje. Wel blaast de wind nog vrij koud uit het Noorden, maar de beide jongens in de boot hebben daar geen last van. Met lange, regelmatige slagen trekken ze de riemen door 't water en nu en dan kijken ze eens achterom, om te zien, hoe lekker ze opschieten. Jongens, wat gaat het fijn!

't Is echt een meevallertje geweest voor Ruurd en Freek, dat ze vanmiddag 't bootje mochten hebben. Opa had het de vorige herfst al zo'n beetje beloofd, maar in de winter is er natuurlijk niet van gekomen. Nu, op deze mooie, vrije middag, zijn ze er weer over begonnen en werkelijk... 't mocht! „Een paar uurtjes dan”, heeft Opa gezegd „en de jassen aan, want 't is nog fris, op 't water”.

Nu, dat was in orde natuurlijk. Direct na 't eten zijn ze ingestapt en zo glijden ze daar nu heerlijk over het met riet omzoomde meer.

Ruurd kan het zich nog maar moeilijk indenken, dat dit hetzelfde bootje is, waar Opa altijd zo vreselijk zuinig op was en waar hij vroeger nauwelijks aan mocht raken. Nou, Opa is wel veranderd, de laatste tijd, dat is zeker! Zou dat komen, omdat de plagerij van de kwajongens, na die geschiedenis op de brug, voorgoed is opgehouden? Of omdat Opa Freek zo graag mag? Of misschien ook door die brief van Tante Willie uit Australië, die een week of wat geleden eindelijk gekomen is en waarin stond, dat alles, wat Ruurd heeft verteld over dat briefje van vijf en twintig gulden, helemaal waar was? Ruurd weet het niet, maar 't is in elk geval zeker, dat het tegenwoordig veel prettiger is thuis, dan vroeger. En dat hij de laatste tijd echt een beetje van Opa begint te houden.

Al roeiende zijn ze nu al een heel eind opgeschoten en Freek vindt, dat ze best eens even mogen rusten. Ze

kunnen dan meteen eens wat om zich heen kijken. Het eilandje, waarop Opa een stukje land heeft, zijn ze al een heel eind voorbij en hier, aan de Oostkant van het meer, is Ruurd ook nog nooit eerder geweest. 't Is hier een echt eenzame waterwereld. In wijde bochten slingert de vaargeul zich tussen de vele eilandjes en rietkragen door. Heel in de verte zie je de torentjes van Larum en Eltens en verder is er niets dan water en riet, en hier en daar wat grasland.

„Een mooi plekje om eieren te zoeken, binnenkort”, zegt Ruurd, „'t is nu nog te vroeg”.

Freek knikt, hij heeft er thuis ook al over horen praten. Wachtmeester de Vries van Eltens heeft een motorbootje, vertelt hij en vader is al een paar keer met de Vries mee geweest, om een beetje bekend te worden, hier in deze afgelegen wereld van riet en water. Ze zijn vanmiddag ook weer gegaan, gelooft Freek, misschien komen ze de mannen straks nog tegen!

Dan roeien ze weer druk pratend verder, tot Freek opeens zijn riem wéér laat zakken en in de verte wijst. „Wat is dat daar?”

Ruurd keert zich ook om en kijkt. Heel in de verte en voor een deel

verborgen in 't hoge riet, ligt daar een grote witte woonschuit. Vreemd is dat, wie gaat hier nu een schuit ankeren, zó ver van de bewoonde wereld? Maar dan ineens weet Ruurd het en opgetogen pakt hij Freek bij de arm.

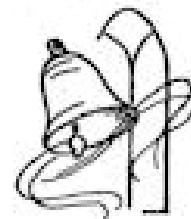
„Jo, dat is de „Arke Noachs” natuurlijk, die schuit, waarin de club van '66 verleden jaar heeft gekampeerd. Vooruit we gaan eens kijken!”

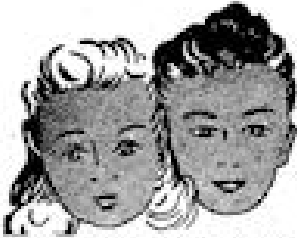
Freek, die het verhaal van Ruurds mislukte uitstapje wel weet, wordt ook nieuwsgierig en zo snel ze kunnen, roeien ze er op af. Even later zijn ze bij de schuit. Het schip is natuurlijk de hele winter niet gebruikt en daarom zijn alle vensters afgesloten met houten luiken. Over het voorschip is bovendien nog 'n grote lap zeildoek gespannen, maar het achterschip is onbedekt. Wacht, Freek moet eens even kijken! Terwijl Ruurd het hootje vastmaakt, klautert hij handig op de schuit en kijkt nieuwsgierig om zich heen. Er is hier een soort balconnetje en daar is de deur. Die zit natuurlijk op slot, maar hij moet toch even de ijzeren klink optillen en trekken. Hè.... wat is dat nou? „Krak.... krak”.... zegt de deur en piept langzaam open.

„Moet je eens kijken, jo” schrikt Freek tegen zijn kameraad, die ook omhoog is geklommen, „de deur is los.... Durf jij naar binnen?”

Nou, Ruurd wel! 't Geeft niks hoor: er is hier nergens een mens te zien en dan moet de eigenaar de zaak ook maar beter afsluiten!

(Wordt vervolgd).

„Onze eigen krant”

Voor de hoogste klassen der Christelijke Scholen
Verschijnt de 20ste van de maand

Redactie: L. Meijer, H.d.S., Bedum - Bulthuis
H.d.S., Ten Post - Tj. Schaafsma, H.d.S., Kampen
Administratie-adres: "DRUKKERIJ DE VRIES"
Stadsbureau Telef. No. 345 - Girorek. no. 139559

9e Jaarg. No. 9 - Jan. '54

19 Januari
Verjaardag Prinses Margriet

31 Januari
Verjaardag Prinses Beatrix

TERUGBLIK OP

Ziezo, dat wordt al weer het eerste nummer van O.E.K. in 1954.

Wat gaat de tijd vlug, vinden jullie ook niet? Als je aan het begin van een jaar staat, lijkt het een hele poos: 365 dagen, maar als je aan 't eind van een jaar gekomen bent, denk je wel eens: Waar is die tijd gebleven?

En toch gebeurt er heel wat in zo'n jaar. In je eigen leven ook. Je hebt heel veel geleerd, hopen we,

je hebt plezier en verdriet gehad, je hebt nieuwe plannen gemaakt, ja, misschien zijn er in je leven wel heel ingrijpende veranderingen gekomen, die je niet licht vergeten zult.

Zo is er ook heel wat gebeurd in 't leven van ons Nederlandse volk en in 't leven van de wereld.

Veel kranten hebben de gewoonte om in 't begin van het nieuwe jaar een overzicht te geven, van wat zich het vorig jaar in de wereld heeft

afgespeeld. 't Lijkt mij wel eens aardig om dit in O.E.K. in 't klein na te doen.

Laten we maar eens beginnen met te vragen of 1953 een „rustig” jaar was. Veel oorlogen werden er wel niet gevoerd, maar rustig was het toch niet bepaald. Onrust genoeg. Ook in de twee landen, waar men het meest op let in de wereld, nl. Amerika en Rusland.

In Amerika volgde president Eisenhower president Truman op. Men verwachtte veel van hem. Hij was immers de overwinnaar uit de tweede wereldoorlog? Hij kon heel wat, hij was de sterke man. Hij zou wel zorgen, dat de Amerikaanse soldaten in Korea spoedig naar huis konden gaan. De verwachtingen zijn niet helemaal vervuld, maar men is toch al blij, dat er niet meer gevochten wordt. Na enkele jaren van strijd is er in Korea wapenstilstand gesloten. Dat is een reden om blij te zijn. Toch blijven er voor Amerika nog genoeg zorgen over, al is men het rijkste en machtigste land ter wereld.

Eén van die zorgen is, hoe het wel staat met Rusland. Wil het oorlog of niet? Wat is het van plan?

Ook in Rusland is in 1953 een nieuwe heerser gekomen. Maarschalk Stalin is gestorven. Men had wel eens gedacht, dat er na zijn dood een strijd zou onthranden over de vraag, wie zijn opvolger moest zijn. Die strijd kwam niet direct. Het bewind werd overgenomen door een driemanschap: Malenkof, Beria en Molotof. Van deze drie werd Malenkof **premier** en zo voor het oog was er van strijd geen sprake. Maar dat was maar schijn. De staalharde, onverzettelijke Malenkof en de sluwe opperbeul Beria wilden allebei de hoogste macht, de macht van alleenheerser. 't Was maar de vraag, wie van de twee het eerst kon en durfde toeslaan. Dat bleek Malenkof te zijn. Plotseling werd Beria gevangen genomen, zogenaamd, omdat hij een verrader zou zijn. In 'tlaatst van 1953 werd hij, die miljoenen

MALENKOF

mensenlevens verwoest heeft, ter dood veroordeeld en direct daarna terechtgesteld. Malenkof had zich van een gevaarlijke mededinger ontdaan.

Toch leek Malenkof iemand, met wie meer te beginnen was, dan met Stalin. Er waren zoveel dingen, die de Russen vroeger halsstarrig geweigerd hadden en nu toegaven, dat men al sprak van een veranderde koers. Maar toen Malenkof eenmaal vast in het zadel zat, bleek wel, dat hij hetzelfde doel nastreefde als zijn voorganger. Dat doel is: In heel de wereld de communisten de baas en alle communisten dan gehoorzamen aan Moskou.

Dat gaf ook in 1953 de grote spanning in de wereld, de spanning tussen Oost en West, tussen Rusland en Amerika. Om die spanning weg te nemen, werden er heel wat **nota's** gewisseld en **conferenties** gehouden, maar de spanning is gebleven.

In Rusland zelf had men trouwens ook zorgen. Niet alle **vazalstaten** bleven in het gareel lopen. De meest bekende opstand was die in Oost-Duitsland en Berlijn, maar ook in Polen, Tsecho-Slowakije, Roemenië en Hongarije braken onlusten uit. Maar met stokken en vuisten is het moeilijk vechten tegen machinegeweren en tanks.... Bloedig werden de opstanden onderdrukt.

Onrust te over dus, en dat bijna in alle landen.

Engeland heeft zijn moeilijkheden

met Egypte over het Suez-kanaal en de Soedan. Generaal Naguib, de heerser in Egypte na de verdrijving van koning Farook, houdt taai vol. Hij wil de Engelsen weg hebben, zowel bij het Suez-kanaal als uit de Soedan. En het ziet er naar uit, dat hij stap voor stap zijn zin krijgt. De Engelse regering heeft al zoveel toegegeven, dat het sommige Engelsen al te bar wordt. Engeland heeft lange tijd een groot deel van de wereld beheerst, maar 't is zijn machtspositie van vroeger al lang kwijt.

Het Engelse volk heeft ook zijn blijde dagen gehad. Wat was het een plechtigheid, die kroning van Konin-

gin Elizabeth. Wat een hoogwaardigheidsbekleders, wat een buitenlanders, wat 'n schittering van kleuren!

Het Koninklijk paar is in 't laatst van 't vorig jaar op reis gegaan. 't Zal een reis van maanden worden, om verschillende landen van het Britse Gemenebest te bezoeken. Prins Charles en prinses Anne moesten thuisblijven. Die zijn nog te klein voor zo'n grote reis. Zij weten ook nog niet van grote zorgen.

In Frankrijk kent men die zorgen wel, zowel wat betreft binnen-

als buitenland. Er is misschien geen land ter wereld, waar de **ministeries** elkaar zo snel opvolgen als in Frankrijk. Zo zijn er ook in 1953 wel drie **kabinetten** geweest.

Verder hadden de Fransen hun moeilijkheden in Noord-Afrika, waar de sultan werd afgezet en verbannen. En dan niet te vergeten de strijd in Indo-China. De opstandelingen uit Vietnam trokken onverwachts het koninkrijk Laos binnen, zonder dat de Fransen het konden verhinderen. Die aanvallen van de Vietnamezen herhalen zich en 't wordt steeds duidelijker, dat de Franse troepen niet in staat zijn, de opstand te onderdrukken. Integendeel, de Fransen hebben laten weten, dat ze tot onderhandelen bereid zijn. Frankrijk wil zich uit Indo-China maar liever terugtrekken en op bepaalde voorwaarden de staten daar zelfbestuur geven.

En zo is er onrust te over in de wereld. Israël kon het niet eens worden met Syrië over het water van de Jordaan. Tussen Israël en Jordanië botert het evenmin. **Grensincidenten** kostten aan veel mensen het leven.

In **Perzië** is het wel heel erg onrustig geweest het afgelopen jaar. **Premier Mossadeq**, de tegenstander van Engeland, kwam weer eens in botsing met de Sjah. Eerst leek hij het te winnen, toen de Sjah uitweek naar het buitenland. Maar de liefde van het volk en het leger voor de Sjah bleek groter dan die voor Mossadeq. De Sjah had Mossadeq ontslagen en generaal Zahedi tot opvolger benoemd. Mossadeq stoorde zich daaraan niet, maar met behulp van het leger wist Zahedi Mossadeq gevangen te nemen en de Sjah werd met gejuich in Perzië weer ontvangen. Voor zijn rechter brak Mossadeq meermalen in tranen uit, gedroeg zich haast als een toneelspeler. Men eiste de doodstraf tegen hem, maar op voorspraak van de Sjah werd hij tot 3 jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Zo lijkt het, dat het jaar 1953 voor

Gebroeders Wright 1903

VADERS VAN DE LUCHTVAART

In het laatst van de vorige eeuw woonde in Dayton in Amerika dominé Wright. Zijn jongens, Orville en Wilbur, waren aardige, speelse jongens. Ze bouwden steeds vliegers, de een na de ander, altijd maar weer vliegers. Aardig knutselen konden ze.

Vreemd, dat ze soms uren stil naar de vogels lagen te turen.

Toen ze van school kwamen, moesten ze aan het werk. Ze gingen een krantje drukken. In 't begin vonden de mensen het wel leuk. Maar met het krantje liep het al spoedig mis. Toen begonnen de gebroeders Wright een fietsenzaak. Ze werden volwassen kerels. Vreemd, dat ze elke avond nog bezig waren met hun vliegers. Aan trouwen schenen Orville en Wilbur niet te denken. Ze werden stille, wat houderige vrijgezellen.

Hun vliegers werden steeds groter en onbegrijpelijk. En ze studeerden. In boeken en geschriften. Over wat in hen leefde, praatten ze niet. De oude droom van de mensen — vliegen! — verborgen ze achter hun

norse, stijve gezichten.

Al hun geld ging in de „gekke vliegers”.

In 1900 gingen ze voor de eerste maal naar een verlaten duinlandschap. De verbaasde vuurtorenwachter zag hoofdschuddend die twee volwassen mannen met hun reuzenvliegers spelen.

De gebroeders Wright zwegen en experimenteerden verder. Ze beproefden vleugelmodellen in een eigen gebouwde windtunnel.

Ze ontwierpen een vliegtuigmotor.

Eindelijk kwamen de **propellers!** De motor deed de propellers draaien via fietskettingen.

17 December 1903 was hun „vliegtuig” klaar. Zou het gelukken?

Weer trokken ze naar het eenzame duinlandschap. Vijf mensen gingen slechts mee. 't Was een bitter koude dag, die dag van de eerste proef.

Orville en Wilbur prutsten enkele uren aan het gammele geval van latten en draden, dat op een rail stond.

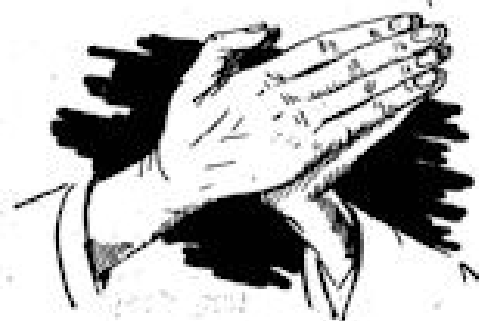
de mensen niet erg gelukkig is verlopen. Ze hadden het zo graag anders gewild. Er zijn verdragen, verbonden, organisaties te over om toch maar vrede en voorspoed op aarde te krijgen en het schijnt alles bij de handen af te breken.

Maar gelukkig mogen we het weten; de mensen bepalen de gang van de geschiedenis niet.

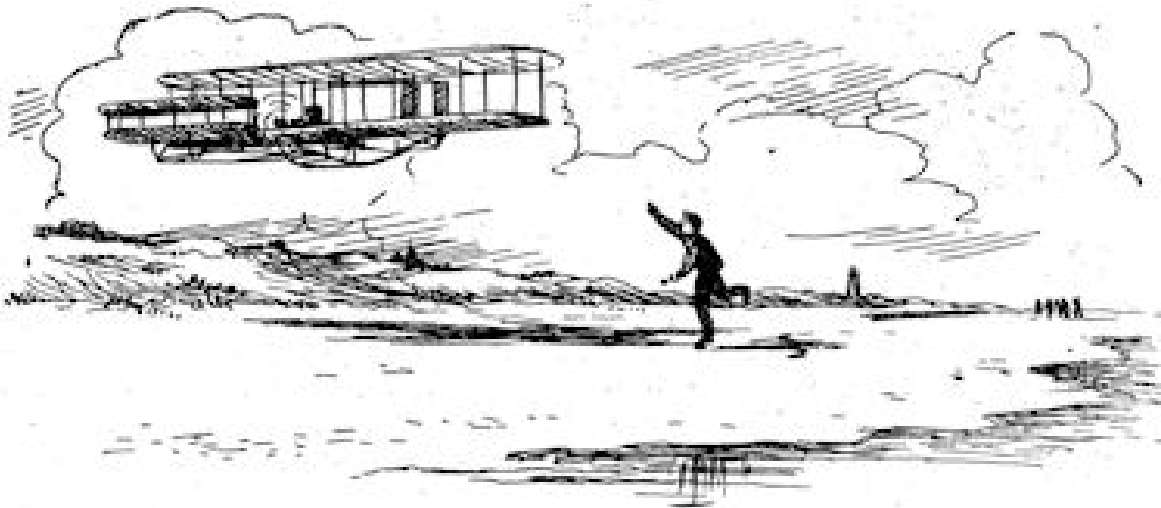
't Is God, aan tijd noch plaats gebonden, Wiens toezicht over alles gaat.

1953 was A.D. 1953, dat betekent Anno Domini, het jaar onzes Heren.

1953 en ook 1954 zijn van onze Here. En dat geeft moed om verder te gaan. Met Hem, in Zijn tijd, in Zijn hoede.

Toen begon de motor te sputteren.

Behoedzaam kroop Orville tussen de latten en draden. Languit, op zijn buik, ging hij daar liggen. Op zijn gezicht stond de grote spanning over het slagen van hun proefneming te lezen.

Wilbur hield de vleugeltip vast. Op een teken van Orville trok hij het touw los. Langzaam gleed de machine over de houten rail. Wilbur rende hijgend 'mee, om de „machine" in evenwicht te houden. Al sneller schoot het toestelletje vooruit en... raakte los van de grond. Orville vloog! Twaalf seconden vloog hij! Veertig meter!

Tussen de latten en draden lag Orville en... hilde. Zijn schouders schokten. Sprakeloos stond Wilbur er bij.

Ze hadden gevlogen! Al was het maar 12 seconden, maar 40 meter, het begin was er. De vijf toeschouwers mopperden. Wat hadden ze nu feitelijk gezien?

„De liegende broeders" werden de gebroeders Wright genoemd.

Nog eens probeerden ze het, nu lag Wilbur in het toestel. Weer gelukte het. Bij de vierde vlucht greep de wind het toestel en vernielde het. Met het wrak kwamen de gebroeders terug in Dayton.

Niemand in Amerika, die de uitvinding van „de liegende broeders" geloofde Hoongelach en verdachtmakingen vielen hen ten deel.

Tot... Europa hen uitnodigde. Daar zag men Wilbur vliegen. In Europa werden ze bejubeld.

Op 12 Mei 1909 keerden ze in de U.S.A. terug. Maar toen tapte men uit een ander vaatje.

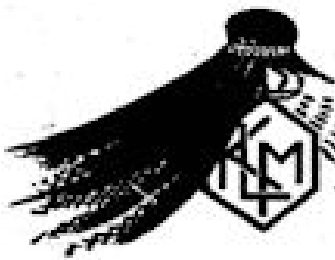
Door de president werden ze met eerbetoen ontvangen. Er waren bloemen, toespraken, huldigingen!

Wilbur overleed in 1912. Orville bleef eenzaam werken.

Toen hij in 1948 stierf, stond de wereld daar nauwelijks bij stil. Men vergaapte zich aan vliegtuigen, die op dat moment duizend km. per uur aflegden. Niemand dacht er eigenlijk aan, dat dit alles begonnen was met een vlucht van de gebroeders Wright, 12 seconden lang.

In het duinlandschap, waar voor 't eerst werd gevlogen, staat nu een metershoog monument met de woorden: „Ter herinnering aan de verovering van het luchtruim door de gebroeders Wilbur en Orville Wright. Uitgedacht door hun genie, volbracht door hun onvervaarde vastberadenheid en hun onoverwinnelijk vertrouwen".

DR PLESMAN

OVERLEDEN

Op Oudejaarsdag 1953 is dr Albert Plesman in de leeftijd van 64 jaar overleden. Het plotseling sterven van de president-directeur van de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij heeft in binnen- en buitenland diepe indruk gemaakt.

De K.L.M. is het grote levenswerk van dr. Plesman. De K.L.M. is door heel de wereld bekend geworden door de vaste wil en het harde werken van de overleden president-directeur.

***

Op 7 September 1889 werd Albert Plesman in Den Haag geboren. Daar groeide hij op, als iedere andere jongen van die tijd. Over zijn vriendjes nam hij graag de leiding. Sterk was Appie Plesman! Officier wilde hij worden. Hij ging naar de cadetten-school te Alkmaar en later naar de Koninklijke Militaire Academie te Breda.

In 1910 werd Plesman tweede luitenant. Hij werd toen ingedeeld bij de infanterie te Amersfoort.

De soldaten noemden hem, om zijn voortvarendheid al spoedig „luitenant Looppas”. Het leek in zijn leven toen dus nog niets op „vliegerij”.

Wel maakte hij in die tijd kennis met de luchtvaart. Graag wilde hij er meer van weten en daarom vroeg hij overplaatsing naar de luchtvaartafdeling op Soesterberg. In 1919 haalde luitenant Plesman zijn **brevet** als militair vlieger.

Toen was het al, dat hij begon te praten over de burgerluchtvaart. Men lichte hem daarom uit. Maar 't was Plesman ernst. Van praten hield hij niet veel, hij was een man van de daad. Met een **collega** weet hij zijn plannen door te zetten. Op 10 Augustus 1919 werd de eerste luchtvaarttentoonstelling „ELTA”, aan de

overkant van het IJ, in Amsterdam geopend. Duizenden mensen stroomden toe. De tentoonstelling werd een groot succes.

De K.L.M. werd in Oct. 1919 opgericht en Albert Plesman werd administrateur.

***

In een klein kantoortje in Den Haag begon het werk. Met achttien man personeel. Een gemakkelijke baas was Plesman niet. Van zichzelf en van zijn personeel vroeg hij geweldig veel. Onvermoeibaar, onverzettelijk en zichzelf in niets sparend, werkte de „baas”.

Op 17 Mei 1920 begon de dienst van de K.L.M. Plesman had een toestel geleend voor een anderdaagse dienst op Londen!

Dat was het begin.

De administrateur Plesman hielp zelf mee een vliegtuig uit de modder te duwen. Bezorgde zelf eens de luchtpost, omdat de chauffeur de

DR. A. PLESMAN